

*Санхүүгийн зохицуулах хорооны
.... оны .... дүгээр сарын ....-ний өдрийн
.... дүгээр тогтоолын хавсралт*

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

ДААТГАЛЫН НӨӨЦ САНД БОЛОН АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛЫН САНД ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ТҮҮНИЙГ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТАД БАЙРШУУЛАХАД ТАВИГДАХ НӨХЦӨЛ, ШААРДЛАГА

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1 Энэ журмын зорилго нь даатгагчийн даатгалын нөөц сангаас хийх хөрөнгө оруулалтыг оновчтой болгох, хөрөнгө оруулалтын ангилал тодорхойлох, хэмжээ хязгаарыг тогтоох замаар даатгуулагчдын эрх ашгийг хамгаалах, даатгагчийн мөнгөн хөрөнгийг хангалттай хүрэлцэхүйц, баталгаатай байлгахад оршино.

Хоёр. Хөрөнгө оруулалт хийхэд учирч болох эрсдэл

2.1 Даатгагч даатгалын нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийхдээ учирч болох дараах үндсэн эрсдэлүүдийг тооцоолно:

2.1.1 “Зээлийн эрсдэл” гэж үнэт цаас гаргагч, зээлдэгч, зуучлагч, даатгуулагч, давхар даатгагч болон баталгаа гаргагч зэрэг гуравдагч тал буюу харилцагчид төлбөрийн чадваргүй болох, гэрээний хариуцлагаа биелүүлэх боломжгүй болсны улмаас даатгагчид учирч болох эрсдэл.

2.1.2 “Ханш ба үнийн эрсдэл” гэж зах зээлийн үнэ ба түвшинд өөрчлөлт орсноос үүдэн санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ болон ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл. Үүнд хүүгийн түвшний эрсдэл, валютын ханшийн эрсдэл болон бусад үнийн эрсдэл хамаарна.

2.1.3 “Даатгалын эрсдэл” гэж даатгалын бүтээгдэхүүний загвар ба үнэ тогтоолтын эрсдэл болон андеррайтинг ба хариуцлагын эрсдэл. Даатгалын бүтээгдэхүүний загвар ба үнэ тогтоолтын эрсдэл нь даатгалын үнэ тогтооход таамаглаж байсан хүлээлтээс даатгалын өртөг зардал, хариуцлага хэтрэх тохиолдол зэрэг даатгалын үйл ажиллагааны улмаас даатгагч санхүүгийн хохирол үүсэхэд бий болдог. Андеррайтинг ба хариуцлагын эрсдэл нь даатгагчийн эрсдэлийг сонгох, хүлээж авах, бууруулах, авч үлдэх, шилжүүлэх болон даатгалын бүтээгдэхүүний удирдлагатай холбоотойгоор даатгагчид санхүүгийн хохирол учрах эрсдэл юм.

2.1.4 “Үйл ажиллагааны эрсдэл” гэж бизнесийн үйл ажиллагааны зохион байгуулалт болон байгууллагын чиг үүргээс шалтгаалан бий болох эрсдэл. Үүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны дутагдал, технологийн уналт, хувь хүн, ажилтнуудын алдаа болон үндэсний хэмжээний гамшиг сүйрэл хамаарна.

2.1.5 “Хууль, зохицуулалтын хүрээний эрсдэл” гэж даатгагч Даатгалын тухай хуулийн 2.1-т заасан даатгалын тухай хууль тогтоомжийг мөрдөөгүйн улмаас үүдэн гарах эрсдэл.

2.1.6 “Стратегийн эрсдэл” гэж даатгагчийн бизнес төлөвлөгөө, стратеги төлөвлөгөө, шийдвэр гаргалт, нөөцийн хуваарилалтыг тохиромжтой байдлаар хэрэгжүүлээгүй болон бизнесийн орчинд гарсан өөрчлөлтөд дасан зохицох боломжгүй болсон тохиолдолд үүсэх эрсдэл.

2.1.7 “Холбоотой талуудын эрсдэл” гэж компанийн нэгдэлд багтах компаниуд төлбөрийн чадваргүй болох, даатгагчтай хийгдсэн гүйлгээнүүд нь төлөгдөх боломжгүй болсноос үүдэн гарах эрсдэл.

2.2 Даатгагчид энэ журмын 2.1-д заасан эрсдэлүүдийг удирдахад дараах шаардлага тавигдана:

2.2.1 Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөндөө эрсдэлийг удирдах бодлого, стратегийг тусгаж хэрэгжүүлэх;

2.2.2 Энэ журмын 2.2.1-д заасан бодлого, стратегийн дагуу хөрөнгө оруулалт хийхэд шаардлагатай арга замыг оновчтой сонгож, шалгарсан менежментийг хэрэгжүүлэх;

2.2.3 Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг үнэлэх, хянах, тайлагнахад тохиромжтой тогтолцоог бүрдүүлсэн байх. /Тухайлбал, Дотоод хяналтын нэгжийн чиг үүрэгт оруулах гэх мэт/

2.3 Хорооноос энэ журмын 2.2-т заасан даатгагчийн хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа, даатгагчийн хөрөнгө оруулалтын эрсдэлийн тооцоолол,

Гурав. Холбогдох этгээд болон түүнтэй холбоотой этгээд буюу хөрөнгө оруулалтын хязгаарлалт

3.1 Нөөц сангаас Даатгалын тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан хязгаарлалтаас гадна дараах этгээдэд хөрөнгө оруулалт хийхийг хязгаарлах бөгөөд энэхүү этгээд нь нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийхэд эрсдэл бүхий этгээдэд тооцогдоно:

3.1.1 даатгалын тухай хуулийн 61 дүгээр зүйлд заасан холбогдох этгээд;

3.1.2 даатгагчийн болон холбогдох этгээдийн хувь нийлүүлэгч болон хувьцаа эзэмшигч;

3.1.3 даатгалын компанийн хувь нийлүүлэгч, ТУЗ-ийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх захирал, даатгалын салбарын захирал, тэдгээрийн өвөг эцэг, эмэг эх, эцэг, эх, эхнэр, нөхөр, ах, эгч, дүү, хүүхэд болон тэдэнд хяналтын багцаа эзэмшүүлдэг хуулийн этгээд, уг хуулийн этгээдийн хяналтын багцыг эзэмшдэг аливаа иргэн, хуулийн этгээд;

3.1.4 барьцаа хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ нь зээлийн үндсэн өр болон хүүгийн төлбөрийг барагдуулахад хүрэлцэхгүй байгаа иргэн, хуулийн этгээд;

3.1.5 холбогдох этгээдтэй хэрэг, маргаан үүссэний улмаас эрх бүхий байгууллагаар хянагдаж, шалгагдаж байгаа этгээд;

3.1.6 тухайн даатгалын компанийн даатгуулагч;

3.1.7 даатгалын компани өөрөө холбогдох этгээд гэж үзсэн бусад этгээд.

Дөрөв. Хөрөнгө оруулалт хийхэд тавигдах шаардлага

4.1 Даатгагч нь даатгалын нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийх төлөвлөгөөтэй байх бөгөөд уг төлөвлөгөө нь энэ журмын 5.1-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

4.2 Даатгагч нь даатгалын нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийх төлөвлөгөөгөө жил бүрийн 2 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Хороонд ирүүлж байна.

4.3 Хөрөнгө оруулалт хийх төлөвлөгөөг энэ журмын 5.1-д заасан хязгаарлалтын хүрээнд боловсруулсан байх;

4.4 Даатгагч нь гадаад улсад хөрөнгө оруулалт хийх бол Хороонд хүсэлтээ бичгээр тавина;

4.5 Даатгагч нь Хорооноос бичгээр өгсөн зөвшөөрлийн үндсэн дээр гадаад улсад хөрөнгө оруулалт хийж болно.

4.6 Даатгагчийн гүйцэтгэх удирдлага нь зөвхөн ТУЗ-ийн хурлаар баталсан хөрөнгө оруулалт хийх төлөвлөгөөний дагуу хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг явуулна.

4.7 ТУЗ нь даатгалын холбогдох хууль, журмын биелэлт болон хөрөнгө байршуулах төлөвлөгөөний гүйцэтгэл, эрсдэлийн удирдлага, мэдээлэл, дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл болон хөндлөнгийн аудитын үйл ажиллагаанд тогтмол хяналт тавьж ажиллана.

4.8 Энэ журмын 5.1-д зааснаас бусад хэлбэрээр даатгагчийн нөөц сангийн хөрөнгөөс хөрөнгө оруулалт хийж бусад хэлбэрээр байршуулахыг хориглоно.

Тав. Нөөц сангийн хөрөнгөөр хөрөнгө оруулалт
хийх ангилал, хувь хэмжээ

5.1 Даатгагч даатгалын нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийж, хөрөнгөө байршуулахдаа дараах ангилал, хэмжээ хязгаарт нийцүүлнэ:

Хөрөнгийн ангилал	Хөрөнгө оруулах дээд хувь	
Баганын дүн	1	
5.1.1 Засгийн газраас гаргасан өрийн хэрэгсэл	100%	
5.1.2 Төв банкны үнэт цаас /Монгол банкны мөнгөний бодлогын нээлттэй захын хэрэгсэл бөгөөд хямдруулсан хэлбэрээр арилжигдаж, тогтоосон хугацааны дараа нэрлэсэн үнээр эргэн төлөгдөх үнэт цаасыг ойлгоно/;	100%	
5.1.3 Санхүүгийн түрээс/Санхүүгийн түрээсийн тухай хуулийн 3.1, 3.2-т заасныг ойлгоно/	10%	
5.1.4 Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас/Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасныг ойлгоно/	60%	
5.1.5 Хөрөнгө оруулалтын сан /Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 6.2.1-д заасан нээлттэй, эсхүл хаалттай санг ойлгоно./	20%	
5.1.6 Аймаг нийслэлийн гаргасан өрийн хэрэгсэл	60%	
5.1.7 Компанийн өрийн хэрэгсэл /Хорооноос тусгай зөвшөөрөл авсан даатгагчийн холбогдох этгээдээс бусад компанийн өрийн хэрэгслийг ойлгоно./	20%	
5.1.8 МХБ-ийн хувьцаат компанийн хувьцаа	I ангилал	10%
	II ангилал	5%
5.1.9 Тухайн даатгалын компанийн холбогдох этгээдэд үл хамаарах банк бус санхүүгийн байгууллагад итгэлцлээр байршуулах мөнгөн хөрөнгө	20%	
Нийт нөөцийн сан		

5.2 Даатгагч хөрөнгө оруулах хэмжээг тооцохдоо даатгалын нөөц сангийн дүнг харгалзах хөрөнгө байршуулах хувиар үржүүлж тодорхойлно.

Зургаа. Хяналт тавих

6.1 Даатгагчийн нөөцийн сангийн хөрөнгө оруулалтад Хороо улирал бүр санхүүгийн тайланг үндэслэн хяналт тавина.

6.2 Даатгагч хөрөнгө оруулалт хийсэн тайлангаа энэ тогтоолын хавсралт “Маягт-1”-ээр гаргаж улирал бүр гаргаж санхүүгийн тайлангын хамт Хороонд ирүүлнэ.

6.3 Хороо энэ журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих бөгөөд зөрчсөн этгээдэд Даатгалын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

--ooOoo--

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2017 оны ... дугаар тогтоолоор баталсан “Даатгалын нөөц санд болон албан журмын даатгалын санд төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээ, түүнийг хөрөнгө оруулалтад байршуулахад тавигдах нөхцөл, шаардлага”-ын хавсралт-1

Даатгалын компанийн нөөц сангийн хөрөнгө оруулалтын тайлан

Хөрөнгийн ангилал	Даатгалын нөөц сангийн хөрөнгө оруулалтын дээд хувь	Даатгалын нөөц сангийн хөрөнгө оруулалтын дээд хэмжээ	Даатгалын нөөцийн сангийн хөрөнгө оруулалт
Баганын дүн		1	2
1 Засгийн газраас гаргасан өрийн хэрэгсэл	100%		
2 Төв банкны үнэт цаас	100%		
3 Санхүүгийн түрээс	10%		
4 Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас	60%		
5 Хөрөнгө оруулалтын сан /Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 6.2.1-д заасан нээлттэй, эсхүл хаалттай санг ойлгоно./	20%		
6 Аймаг нийслэлийн гаргасан өрийн хэрэгсэл	60%		
7 Компанийн бонд	20%		
8. МХБ-ийн хувьцаат компанийн хувьцаа	I ангилал	10%	
	II ангилал	5%	
Тухайн даатгалын компанийн холбогдох этгээдэд үл хамаарах банк бус санхүүгийн байгууллагад итгэлцлээр байршуулах мөнгөн хөрөнгө	20%		
Хөрөнгө оруулалтын дүн			

Жич: Даатгагчийн даатгалын нөөц сангийн нийт дүнгээс хөрөнгө оруулах дүнг хассан үлдэгдэл нь мөнгөн хөрөнгөөр байршина.

--оо00оо--